

Informacje dla rodziców o czytelnictwie i Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa realizowanym w CXIX Liceum Ogólnokształcącym im. Jacka Kuronia

Z najnowszych badań czytelnictwa przeprowadzonych przez Bibliotekę Narodową wynika, że w 2016 r. jedną książkę przeczytało 37% Polaków a siedem lub więcej pozycji przeczytało już tylko 10%. W 2016 roku aż 63% Polaków nie przeczytało ani jednej książki. Największym zainteresowaniem wśród czytelników cieszyły się powieści Henryka Sienkiewicza i E. L. Jamesa. Cytując raport Biblioteki Narodowej możemy się dowiedzieć, że: „w latach 2004–2008 liczba deklarujących lekturę co najmniej jednej książki w ciągu roku wyraźnie spadła. O ile przed tym okresem odsetek czytelników oscylował wokół 55%, o tyle od 2008 roku wynosi około 40%. W tym samym czasie wyraźnie zmalał odsetek czytelników intensywnych, a więc takich, którzy czytali 7 i więcej książek w ciągu roku. Spadek z poziomu około 22% do około 10–11%, a więc o połowę, potwierdza, że we wskazanym okresie dokonano istotne zmniejszenie społecznego zasięgu książki”.

Tab. 1. Deklaracje respondentów dotyczące czytania książek w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie w latach 2002-2014. Opracowanie własne Biblioteki Narodowej.

Rok badania	nieczytający (%)	czytający 1-6 książek (%)	czytający 7 i więcej książek (%)
2002	44,4 %	32,1 %	22,2 %
2004	41,8 %	32,9 %	24,4 %
2006	50,3 %	31,7 %	17,2 %
2008	62,2 %	24,8 %	10,6 %
2010	56,0 %	31,1 %	11,6 %
2012	60,8 %	26,5 %	11,1 %
2014	58,3 %	28,7 %	11,3 %

W ciągu ostatnich 10 lat nastąpił wyraźny spadek poziomu czytelnictwa w Polsce, a w ciągu ostatnich trzech lat czytelnictwo oscyluje w granicach 37-41% czytających. Brak zainteresowania czytaniem książek to zjawisko diagnozowane nie tylko poprzez odniesienie do zmian społeczno – demograficznych, ale także rezultat głębszego procesu kulturowego, który rozpoczął się w 2006 roku. Podobny trend można zaobserwować także w takich krajach jak: Francja, Niemcy, Portugalia i USA.

Rozwój czytelnictwa w Polsce jest jednym z priorytetów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jednym z elementów realizacji tego priorytetu jest Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, którego celem jest zagwarantowanie możliwie najszerszego oraz bezpłatnego dostępu do książek poprzez wzmocnienie roli bibliotek jako lokalnych ośrodków życia społecznego. Wsparcie finansowe w łącznej kwocie 669 mln złotych jest przeznaczane na doposażenie szkolnych i publicznych bibliotek w nowości wydawnicze, ze szczególnym uwzględnieniem literatury dla dzieci i młodzieży oraz w modernizację i budowę bibliotek w mniejszych miejscowościach. Celem ogólnym programu realizowanego w latach 2016-2020 jest wzmocnienie aktywności czytelniczej społeczeństwa oraz rozwój bibliotek w Polsce.

Priorytetem nr 3 Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa jest:

Rozwijanie zainteresowań uczniów prze promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych.

Zakłada się, że realizacja tego priorytetu wpłynie na:

- uatrakcyjnienie księgozbiorów bibliotek szkolnych i pedagogicznych oraz wzmocnienie ich roli i potencjału,
- zwiększenie dostępu uczniów do atrakcyjnych książek o tematyce bliskiej ich współczesnym doświadczeniom w poznawaniu i rozumieniu otaczającego świata,
- zwiększenie dostępu nauczycieli do literatury pedagogicznej i metodycznej w bibliotekach pedagogicznych, wspierającej promocję czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży,
- zwiększenie atrakcyjności oferty bibliotek szkolnych i pedagogicznych przez zwiększenie udziału nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) w zbiorach tych bibliotek,
- rozwój współpracy pomiędzy szkołami, bibliotekami pedagogicznymi i bibliotekami publicznymi.

Pozostałe dwa priorytety to: zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych oraz infrastruktura bibliotek 2016-2020. Program jest zgodny z polityką kulturalną Polski i Unii Europejskiej. Założenia tej polityki są oparte na artykule 151 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz wydanym przez Komisję Europejską w dniu 10 maja 2007 roku Komunikacie dotyczącym Europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji świata. Cele sformułowane w komunikacie to:

- propagowanie różnorodności kulturowej i dialogu międzykulturowego,
- propagowanie kultury w celu pobudzania kreatywności w ramach strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia,
- propagowanie kultury jako istotnego elementu w stosunkach międzynarodowych Unii.

Rada Unii Europejskiej uchwaliła w dniu 16 listopada 2007 r. rezolucję dotyczącą „Europejskiego planu działań na rzecz kultury”. W jej celach zapisano między innymi:

- promowanie dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza poprzez przemieszczanie kolekcji oraz wspieranie procesu cyfryzacji, mając na względzie poprawę dostępu ludności do różnych kulturowych i językowych form wyrazu,
- propagowanie lepszego wykorzystania wzajemnych związków między kulturą a edukacją, w szczególności poprzez wspieranie edukacji artystycznej i aktywnego uczestnictwa w działalności kulturalnej, mając na względzie rozwój kreatywności i innowacyjności,
- dołożenie starań w celu zapewnienia możliwości szkolenia z dziedziny biznesu i przedsiębiorczości osobom działającym zawodowo w branży kultury i branży twórczej.

Program realizuje w szczególności drugi z wymienionych celów.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa wpisuje się także w „Strategię na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu - Europa 2020”, a zwłaszcza w priorytet 3: „Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu” oraz w priorytet 1: „Rozwój inteligentny”.

Jeżeli chodzi o krajowe dokumenty rozwoju strategicznego, to program wpisuje się w *Strategię Rozwoju Kraju 2020* i realizuje postulat zawarty w niej dotyczący zmiany roli instytucji publicznych (bibliotek, domów kultury itp.) oraz zwiększenie ich aktywności.

W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa nasza szkoła otrzymała w roku szkolnym 2016/2017 dofinansowanie w wysokości 15 000 zł na zakup nowości wydawniczych. W ramach tego dofinansowania zostało zakupionych 930 książek, w tym 632 egzemplarzy lektur. W celu zakupu literatury dla młodzieży zgodnie z preferencjami czytelniczymi uczniów naszej szkoły w roku szkolnym 2016/2017 została przeprowadzona ankieta wśród uczniów, na podstawie której dokonano zakupu książek. W księgozbiórce biblioteki szkolnej znalazły się również nowości wydawnicze dotyczące takich dziedzin jak: historia, wiedza o społeczeństwie, socjologia, psychologia, historia literatury, biografie, języki obce oraz lektury. Przy zakupie książek wzięto pod uwagę potrzeby uczniów z dysfunkcjami takimi jak dysleksja, autyzm i zespół Aspergera. Lista książek zakupionych w ramach dofinansowania została wcześniej zaopiniowana przez Radę Rodziców (lista zakupionych książek w załączeniu).

W celu promocji czytelnictwa w naszej szkole w ciągu ostatniego roku odbyło się m.in.:

- a. wspólne czytanie w bibliotece szkolnej - w ramach akcji organizowanej przez czasopismo „Biblioteka w szkole” („Jak nie czytam, jak czytam”),
- b. wyjście na Warszawskie Targi Książki,
- c. spotkanie z tłumaczem literatury czeskiej i słowackiej Panem Andrzejem Jagodzińskim z okazji Międzynarodowego Dnia Tłumacza,
- d. spotkanie autorskie z pisarzem Hubertem Gruszczyńskim.

Biblioteka Szkolna współpracuje również z bibliotekami publicznymi i pedagogicznymi oraz organizuje wyjścia uczniów na lekcje biblioteczne do Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im KEN przy ul. Goławskiej oraz Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy przy ul. Koszykowej. Co roku odbywają się wycieczki klas III do Biblioteki Uniwersyteckiej w celu zwiedzania i poznania możliwości jakie oferuje ta nowoczesna i jedna z największych bibliotek w Warszawie.

Jeśli chodzi o czytelnictwo uczniów naszej szkoły, poniżej zamieszczam dane z I semestru 2017/2018 r.:

Liczba odwiedzin: 1175

Liczba wypożyczeń: 1215

Średnia dzienna wypożyczeń: 15,99

Odwiedziny w czytelni: 1564

Struktura wypożyczeń

Lektury: 89,1%

Literatura popularnonaukowa: 6,6%

Literatura piękna: 1,6%

Beletrystyka: 1,6%

Film: 0,1%

Inne: 1,0%

Wykres nr 1. Średnia wypożyczeń – I semestr roku szkolnego 2017/2018

Rok szkolny 2016/2017:

Liczba odwiedzin w bibliotece: 2237

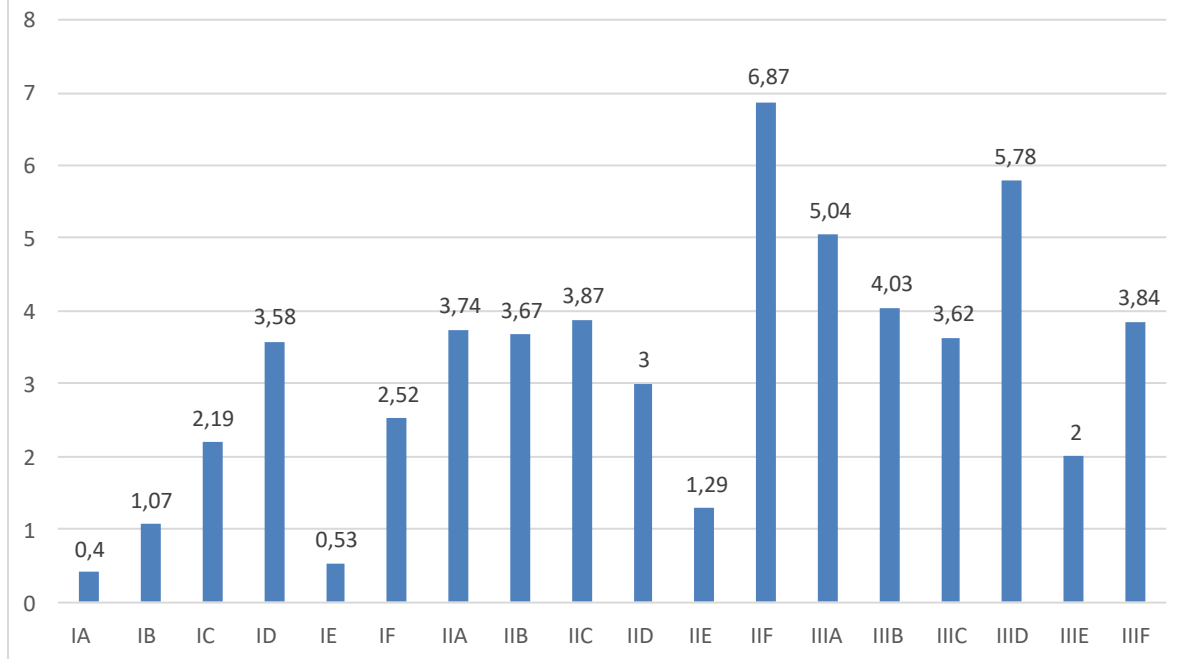
Wypożyczenia: 1912

Średnia dzienna wypożyczeni: 11,80

Odwiedziny w czytelnicy: 3132

Wykres nr 2. Średnia wypożyczeń – rok szkolny 2016/2017

Średnia wypożyczeń dla poszczególnych klas rok szkolny 2016/2017

Opracowała:

Beata Jakubowska